

Rezolucja Komitetu Regionów

Propozycje Komitetu Regionów na nową kadencję prawodawców Unii Europejskiej

(2014/C 271/02)

W związku z niedawnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego i rozpoczynającą się wkrótce nową kadencją Komisji Europejskiej **KOMITET REGIONÓW (KR)** przedstawia oczekiwania i propozycje na nową kadencję prawodawców Unii Europejskiej:

1. Europejskie miasta i regiony kluczowymi partnerami na drodze do wzmocnienia zaufania do Unii Europejskiej
  - 1.1. Uważa, że głównym celem w nowej kadencji prawodawców Unii Europejskiej powinno być **utworzenie większej liczby wysokiej jakości miejsc pracy**, by pobudzać zrównoważony i równomiernie terytorialnie rozłożony wzrost oraz by propagować wspólne wartości i wzmocnić w ten sposób zaufanie obywateli do projektu integracji europejskiej.
  - 1.2. Podkreśla, że władze lokalne i regionalne są nie tylko źródłem **legitymacji demokratycznej** dla UE, ale dostarczają również bodźca do realizacji i propagowania celów unijnych. Przypomina, że wielopoziomowe sprawowanie rządów gwarantuje współpracę wszystkich poziomów władzy w sprawowaniu rządów, oraz że **pomocniczość i wielopoziomowe sprawowanie rządów** idą w parze z silnymi samorządami lokalnymi i regionalnymi.
  - 1.3. Przypomina, że europejskie władze lokalne i regionalne, które są odpowiedzialne za **dwie trzecie bezpośrednich inwestycji publicznych** w UE, zostały w znacznym stopniu dotknięte **kryzysem gospodarczym i finansowym**, co doprowadziło do poważnego, przekraczającego 20 % ograniczenia wydatków publicznych w ostatnich trzech latach i do zwiększenia różnic między regionami. Jednocześnie władze lokalne i regionalne stają często wobec rosnących potrzeb w zakresie finansowania ze względu na wysokie bezrobocie i wykluczenie społeczne.
2. Inwestowanie w europejskie gminy i regiony na rzecz zatrudnienia, wzrostu i zrównoważonego rozwoju
  - 2.1. Proponuje, by wykorzystać śródkresowy przegląd wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2014–2020, przewidywany na koniec 2016 r., do zbadania możliwości zmiany pułapu środków na płatności w ramach obecnego całkowitego budżetu WRF, wzięwszy pod uwagę kumulujące się niezaspokojone zobowiązania i coraz większe trudności UE ze spełnieniem zobowiązań prawnych, tak aby zagwarantować, iż budżet odpowiadać będzie zmieniającym się priorytetom strategicznym Unii.
  - 2.2. Zwraca się do Komisji o zaproponowanie środków wspierających, które pozwolą na zwiększenie zdolności absorpcyjnej na poziomie państw członkowskich oraz o ponowne rozpatrzenie kwestii wyłączenia **krajowego i regionalnego współfinansowania** inwestycji wspieranych przez UE z obliczania deficytu budżetowego, a także o rozważenie większego wsparcia unijnych inwestycji publicznych w perspektywie średnioterminowej.
  - 2.3. Wzywa do przedłużenia i poszerzenia **inicjatywy w zakresie obligacji projektowych w ramach strategii „Europa 2020”** po przeprowadzeniu niezależnej i pełnej oceny przewidywanej w 2015 r.
  - 2.4. Wzywa Komisję do przedstawienia komunikatu w sprawie jakości wydatków publicznych, z uwzględnieniem m.in. zasad OECD dotyczących skutecznych inwestycji publicznych w kształtowaniu przyszłej polityki UE.
  - 2.5. Sugeruje Komisji, by przedstawiła zieloną księgę w sprawie zwiększenia synergii między budżetem UE a budżetami na szczeblu krajowym i niższym niż krajowy, by zapewnić optymalne wykorzystanie budżetu UE.
  - 2.6. Zwraca się do Komisji oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego o udzielenie praktycznego wsparcia władzom lokalnym i regionalnym w poszerzaniu fachowej wiedzy na temat **innowacyjnych instrumentów finansowych**.
3. Lepsze ukierunkowanie polityki UE na sprawy terytorialne i przewyższenie różnic w rozwoju unijnych regionów
  - 3.1. Wzywa Komisję, Parlament Europejski i państwa członkowskie, by do **europejskiej strategii dotyczącej wzrostu gospodarczego i zatrudnienia** dodały, przy okazji jej planowanego przeglądu, **wymiar terytorialny**.

3.2. Apeluje o opracowanie strategii i działań UE na rzecz ochrony i propagowania w Europie różnorodności pod względem kultury, dziedzictwa i języka. Jest przekonany, iż należy poświęcić więcej uwagi na szczeblu politycznym potencjałowi kultury i dziedzictwa w kontekście zrównoważonego wzrostu i tworzenia miejsc pracy.

3.3. Wzywa ponadto, by w ramach **Europejskiego semestru** zapewniono większe zaangażowanie poziomu niższego niż krajowy w koordynację nowej polityki gospodarczej i finansowej.

3.4. Zwraca się do Komisji o dokonanie przeglądu wyników zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w programowanie, wdrażanie i ewentualne zmiany dotyczące programowania umów partnerskich i programów operacyjnych, zgodnie z wymogami zawartymi w rozporządzeniach dotyczących europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych i europejskim kodeksie postępowania w zakresie partnerstwa, a także o przedstawienie odpowiednich zaleceń w przypadku, gdy państwa członkowskie nie zrealizują tych założeń.

3.5. Wzywa instytucje Unii Europejskiej, by w przyszłych propozycjach dotyczących pogłębienia **unii gospodarczej i walutowej** lepiej uwzględniły wymiar terytorialny. Apeluje do Komisji Europejskiej i państw członkowskich o zwrócenie szczególnej uwagi na efekt mnożnikowy na poziomie regionalnym i lokalnym oraz jego ewentualny wpływ na zrównoważony charakter finansów publicznych oraz na spójność terytorialną, zwłaszcza w kontekście **instrumentu na rzecz konwergencji i konkurencyjności** oraz innych istotnych reform gospodarczych i fiskalnych w UE.

3.6. Wnosi, by w ramach przeprowadzanej przez Komisję oceny skutków nadać obowiązkowy charakter **ocenie oddziaływania terytorialnego**.

3.7. Wzywa Komisję do przedstawienia **białej księgi w sprawie spójności terytorialnej**, by wzmocnić spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną celem przeciwdziałania rosnącym różnicom terytorialnym w UE oraz ożywienia dyskusji nad pomiarem jakości życia **pod kątem innych wskaźników niż PKB**. Wciąż utrzymują się ogromne nierówności gospodarcze i społeczne między regionami, dlatego należy koniecznie wspierać politykę spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej ze szczególnym uwzględnieniem regionów słabiej rozwiniętych.

3.8. Zwraca się do Komisji o propagowanie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich i miejsko-wiejskich za pomocą **białej księgi w sprawie zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich**.

3.9. Podkreśla, że konieczna jest **terytorialna wizja Unii Europejskiej** i w związku z tym apeluje o aktualizację Europejskiej Perspektywy Rozwoju Przestrzennego.

3.10. Sugeruje, by położono szczególny nacisk na rozwój **rozwiązań transgranicznych, sieci międzyregionalnych i strategii makroregionalnych**, również poprzez szersze wykorzystanie Europejskich Ugrupowań Współpracy Terytorialnej jako narzędzia w innych obszarach polityki UE.

3.11. Zwraca się do Komisji o wzmoczenie wysiłków w celu ukończenia i rozbudowy **sieci bazowej TEN-T oraz korytarzy sieci bazowej**, a także do włączenia władz lokalnych i regionalnych w opracowanie planów pracy dla korytarzy i do większego zaangażowania tychże władz lokalnych i regionalnych w platformy ds. korytarzy.

4. Przygotowanie Unii Europejskiej na nowe wyzwania polityczne

Większe wsparcie dla edukacji, szkoleń i kultury

4.1. Wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie europejskiej koordynacji procesu modernizacji zawodów związanych z nauczaniem.

4.2. Wzywa Komisję, by zaproponowała jakościowe ramy edukacji małych dzieci i opieki nad nimi oraz zasady UE dotyczące uznawania umiejętności i kompetencji zdobytych w ramach kształcenia nieformalnego i pozaformalnego.

4.3. Zwraca się do Komisji o przedstawienie konkretnych propozycji dotyczących zwiększenia umiejętności informatycznych obywateli we wszystkich kategoriach wiekowych.

4.4. Oczekuje, iż Komisja Europejska uzna rolę władz lokalnych i regionalnych w rozwoju przyszłej polityki Komisji w dziedzinie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Apeluje zwłaszcza, by planując swoje działania, uwzględniła lokalny i regionalny wymiar propagowania poszanowania praw podstawowych oraz rozwoju kompleksowej europejskiej polityki migracyjnej.

4.5. Podkreśla znaczenie gwarancji dla młodzieży jako mechanizmu służącego walce z wysokim bezrobociem wśród młodzieży i zapewnieniu perspektyw młodym Europejczykom. Z tego względu Komitet wzywa do zwiększenia puli środków przeznaczonych na ten program oraz apeluje o większe wsparcie dla władz lokalnych i regionalnych w procesie opracowywania, rozwoju i wdrażania tych instrumentów.

4.6. Sugeruje, by lepiej włączyć kulturę i kreatywność do zmienionej strategii „Europa 2020” i jej przyszłych inicjatyw przewodnich.

Nowe szanse dla integracji w europejskich miastach i regionach

4.7. Wzywa Komisję, by ściśle współpracowała z władzami lokalnymi i regionalnymi w podejmowaniu wysiłków na rzecz integracji migrantów. Jest to istotny element realizacji celów strategii „Europa 2020” oraz działań wobec wyzwań demograficznych, przed którymi stoi UE.

4.8. Domaga się priorytetowego traktowania przemian demograficznych w opracowywaniu odpowiednich przepisów unijnych i we wdrażaniu wszystkich programów w ramach funduszy UE w okresie 2014-2020.

4.9. Ponownie wzywa do opracowania europejskiej strategii wobec problemu bezdomności.

4.10. Zwraca się do Komisji o podjęcie dalszych wysiłków, by skutecznie koordynować i monitorować na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym działania na rzecz integracji Romów. Sugeruje ściślejszą współpracę z „Europejskim przymierzem miast i regionów na rzecz włączenia społecznego Romów”, zawartym pod egidą Rady Europy.

Wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności na poziomie lokalnym i regionalnym

4.11. Wzywa do opracowania regionalnego programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT), zwłaszcza po to, by ograniczyć obciążenia administracyjne nakładane na MŚP. Wzywa do zwiększenia roli władz lokalnych i regionalnych w przeglądzie *Small Business Act*.

4.12. Zwraca się do Komisji o zwiększenie roli strategii inteligentnej specjalizacji w Europie, by ograniczyć przepaść innowacyjną między regionami w UE. Wzywa do opracowania planu działania „Schody ku doskonałości” (*Stairway to Excellence*), by realizować praktyczne działania pozwalające łączyć program „Horyzont 2020” z europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi.

4.13. Domaga się działań na rzecz uzupełnienia jednolitego rynku poprzez ograniczenie przeszkód w wykonywaniu regulowanych i wolnych zawodów w państwach członkowskich. Oczekuje od Komisji Europejskiej rozpoczęcia – w pierwszej połowie nowej kadencji prawodawców – prac nad wszystkimi wnioskami prawodawczymi zapowiedzianymi w planie działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r., by przyspieszyć wdrażanie planu działania oraz tworzenie miejsc pracy na poziomie lokalnym i regionalnym.

4.14. Wzywa do opracowania europejskiego planu działań na rzecz innowacji w sektorze publicznym, ze szczególnym uwzględnieniem administracji lokalnej i regionalnej.

4.15. Sugeruje, by dokonano przeglądu białej księgi w sprawie planu utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu z 2011 r. i przeprowadzono w tym kontekście debatę nad unijną polityką transportową po 2020 r.

Przegląd europejskiej strategii energetycznej w oparciu o lokalne i regionalne rozwiązania w zakresie zmiany klimatu i zrównoważonego rozwoju

4.16. Zwraca się do Komisji o zwrócenie szczególnej uwagi na rolę władz lokalnych i regionalnych w kształtowaniu zintegrowanej europejskiej polityki energetycznej. **Zdecentralizowane rozwiązania w dziedzinie energii** są konieczne, by ograniczyć uzależnienie od paliw kopalnych. UE powinna zatem zapewnić równe warunki działania mniejszym producentom energii.

4.17. Wzywa Komisję do przedstawienia **planu przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu** uwzględniającego jednocześnie środki na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.

4.18. Zwraca się do instytucji unijnych i do państw członkowskich o wyraźne uznanie roli władz lokalnych i regionalnych w realizacji ambitnych, wiążących celów w zakresie redukcji emisji CO₂, zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej, a także o dalsze rozwijanie w tej dziedzinie zasady partnerstwa analogicznej do tej, jaka obowiązuje w unijnej polityce spójności. Ponadto wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do rozszerzenia zakresu Porozumienia Burmistrzów będącego europejskim instrumentem służącym włączaniu władz lokalnych i regionalnych w unijną politykę przeciwdziałania zmianie klimatu oraz apeluje o przyznanie na potrzeby tego instrumentu odpowiednich środków po roku 2020.

4.19. Wzywa Komisję Europejską, by dokonując przeglądu polityki dotyczącej powietrza, wody i hałasu oraz kształtując tę politykę, przyjmowała podejście skupiające się na źródle, tj. aby przeciwdziałała pojawianiu się problemów w środowisku już u samego ich źródła, z uwzględnieniem doświadczenia władz lokalnych i regionalnych, którym często powierza się zadanie realizacji właściwej polityki, lecz nie umożliwia im się jakiegokolwiek bezpośredniego wpływu na źródła problemów.

Nowe szanse dla rozwoju obszarów wiejskich i polityki rolnej

4.20. Wzywa Komisję Europejską, by zaproponowała **strategię zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich** opartą na zintegrowanym podejściu terytorialnym.

4.21. Zwraca się o uzupełnienie przewidzianych w zreformowanej WPR rozwiązań tworzących siatkę bezpieczeństwa o inne bardziej ukierunkowane środki mające **zaradzić wahaniom na rynkach**.

4.22. Wnosi o przeprowadzenie **ocen skutków analizujących konsekwencje umów handlowych** dotyczących sektora rolnictwa, które są obecnie przedmiotem negocjacji.

Kontynuacja polityki dotyczącej rozszerzenia UE, wzmocnienie partnerstwa z sąsiadami UE i lepsze wykorzystanie potencjału współpracy zdecentralizowanej

4.23. Zwraca się do Komisji o wspieranie i wzmocnianie roli władz lokalnych i regionalnych w krajach objętych procesem rozszerzenia w reformowaniu administracji publicznej oraz o zwrócenie szczególnej uwagi na stopień decentralizacji w dorocznym sprawozdaniu z postępów.

4.24. Podkreśla, że UE musi w zdecydowany sposób wspierać **kraje Partnerstwa Wschodniego** poprzez pomoc we wzmocnianiu demokracji lokalnej i regionalnej i procesów decentralizacyjnych oraz zachęcać do wykorzystywania programów współpracy między Partnerstwem Wschodnim a władzami lokalnymi i regionalnymi w UE.

4.25. Wzywa Komisję, by wykorzystywała Europejski Instrument Sąsiedztwa jako narzędzie wzmocniania spójności społecznej i terytorialnej w **krajach partnerskich regionu Morza Śródziemnego**, a także współpracy między ich regionami i władzami lokalnymi.

4.26. Zwraca się w związku z tym do Komisji o rozszerzenie stosowania **Instrumentu na rzecz Administracji Lokalnej** na sąsiadów z południa. Wzywa do opracowania i wdrożenia zrównoważonej polityki migracyjnej w regionie Morza Śródziemnego z udziałem wszystkich zainteresowanych stron, a zwłaszcza rządów krajowych oraz władz regionalnych i lokalnych.

4.27. Wnosi o zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych w budowanie **partnerstw na rzecz integracji** z krajami trzecimi oraz w inne inicjatywy prewencyjne związane z propagowaniem migracji cyrkulacyjnej.

4.28. Oczekuje, że władze lokalne i regionalne zostaną włączone we wdrażanie podejścia terytorialnego do rozwoju, z uwzględnieniem ich znacznego doświadczenia w dziedzinie **współpracy zdecentralizowanej na rzecz rozwoju**. Wzywa do udziału władz lokalnych i regionalnych w **Europejskim Roku Rozwoju (2015)** i do wspierania lokalnych i regionalnych strategii na rzecz rozwoju.

4.29. Proponuje kontynuować negocjacje w sprawie **transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego** (TTIP) ze Stanami Zjednoczonymi, pod warunkiem że poszanowane będą przejrzystość i demokratyczne uczestnictwo oraz zagwarantowane będą standardy społeczne i środowiskowe. Postuluje nadanie KR-owi statusu strony zainteresowanej w tym procesie.

Ponowne nawiązanie kontaktu z obywatelami

4.30. Wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie zmiany Aktu dotyczącego wyboru przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich w celu zwiększenia uznania demokratycznej funkcji Parlamentu Europejskiego, np. poprzez ustalenie ogólnounijnego progu reprezentacji w Parlamencie Europejskim, oraz do ułatwienia korzystania z prawa do głosowania poprzez zaproponowanie europejskiego rejestru wyborców.

4.31. Sugeruje dokonanie przeglądu strategii „**Partnerski proces komunikowania na temat Europy**”, by wspierać rolę odgrywaną przez władze lokalne i regionalne w dostarczaniu obywatelom informacji na temat Unii i jej polityki. Zwraca się do Komisji o ściślejszą współpracę z KR-em we wdrażaniu rzeczywistej **zdecentralizowanej polityki komunikacyjnej** na poziomie regionalnym i lokalnym, zwłaszcza za pośrednictwem jej przedstawicielstw w państwach członkowskich.

5. Wzmocnione partnerstwo z instytucjami europejskimi
- 5.1. Domaga się włączenia go do zbliżających się negocjacji dotyczących porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa.
- 5.2. Sugeruje, by na podstawie umowy o współpracy nawiązać ściślejszą współpracę z **Komisją Europejską** na wstępnym etapie opracowywania przepisów, by określać długoterminowe inicjatywy strategiczne i propagować w polityce UE rozwiązania oparte na zasadzie wielopoziomowego sprawowania rządów.
- 5.3. Zwraca się do **Parlamentu Europejskiego** o zacieśnienie – na podstawie zawartej w 2014 r. umowy – współpracy z KR-em w trakcie całego procesu prawodawczego oraz europejskiego semestru, a także w ramach oceny oddziaływania terytorialnego prawodawstwa europejskiego.
- 5.4. Opowiada się za równym traktowaniem władz lokalnych i regionalnych oraz ich stowarzyszeń, gdy chodzi o zmiany w obowiązku rejestracji w rejestrze służącym przejrzystości, przewidziane w nowym porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie rejestru służącego przejrzystości.
- 5.5. Sugeruje **Radzie**, by wzmocniła współpracę z KR-em w dziedzinach o istotnym znaczeniu dla władz lokalnych i regionalnych.

Bruksela, 26 czerwca 2014 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel LEBRUN